

Akustik Uygulamalarda Kullanılan Yazılımlar

Akustik Paydaşlar Toplantısı

**Ata Can ÇORAKÇI
Ulusal Metroloji Enstitüsü**

23 Ocak 2013
TÜBİTAK UME, Gebze

Hacim Akustiğinin Modellenmesi

Bina Akustiği Gürültü İletim Yollarının ve Malzemelerinin Modellenmesi

Çevresel Gürültünün Modellenmesi

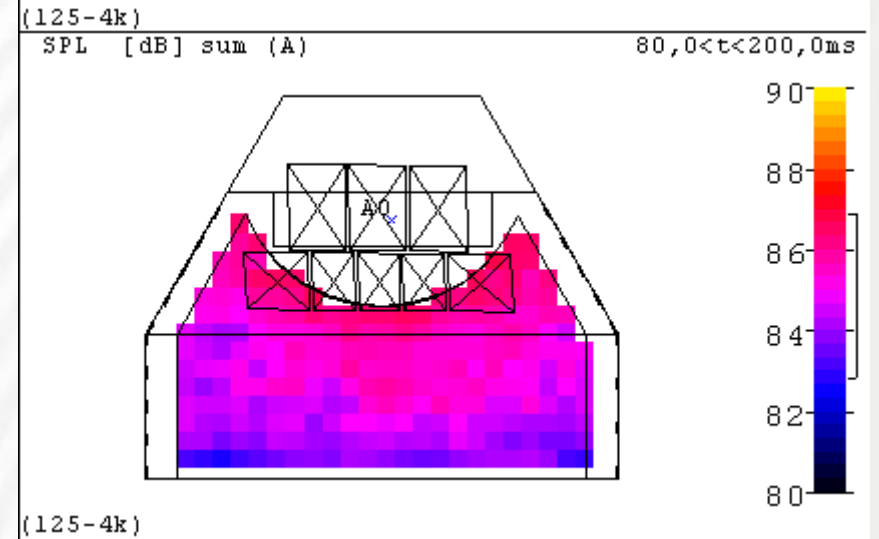
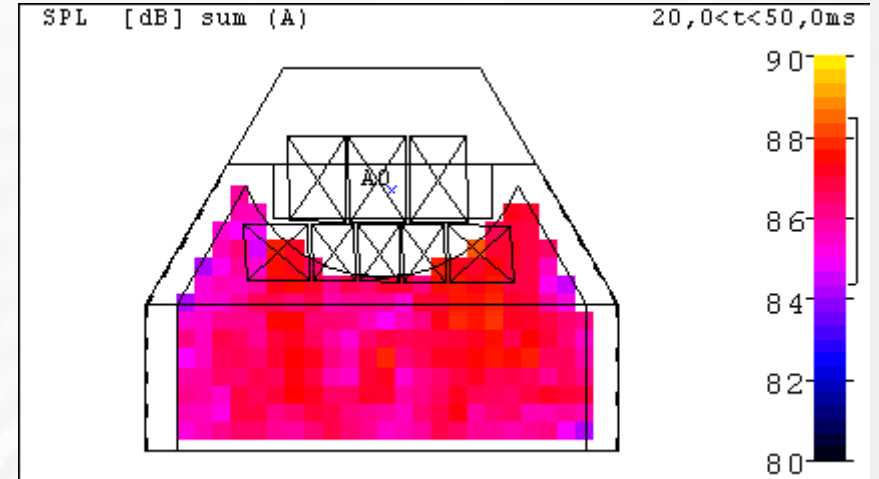
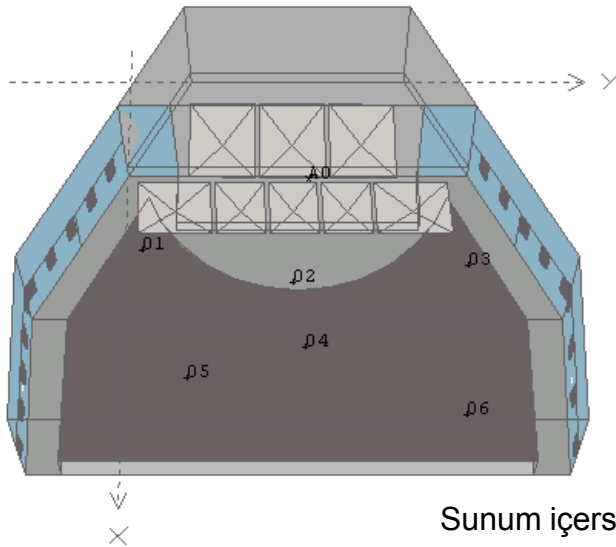
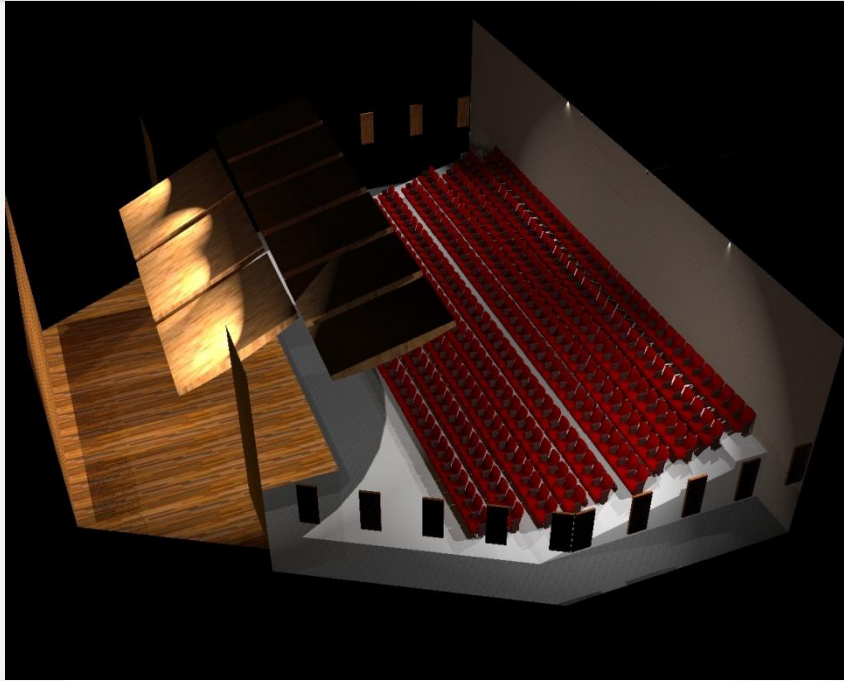
Nümerik Analiz Yöntemleri İle Akustik Modelleme

- Kullanım Amacı: Tasarım öncesi ve mevcut yapıların akustik özelliklerinin belirlenmesi, iyileştirilmesi ve geliştirilmesi.
- Kullanılan Method: Işın İzleme (Ray Tracing) ve Kaynak İmajı (Image Source) Hibrit Yöntemi
- Kullanım Alanları:
  - ✓ Konser, tiyatro, konferans vb salonları
  - ✓ Stadyum, Spor Kompleksleri ve Açık Hava Amfi Tiyatroları
  - ✓ Fabrika ve üretim alanları
  - ✓ İbadethaneler
  - ✓ Kütüphaneler
  - ✓ TV ve radio stüdyoları
  - ✓ Sinemalar
  - ✓ Okul ve sınıflar
  - ✓ .
  - ✓ ..
  - ✓ ...

- +/- Faktörler:

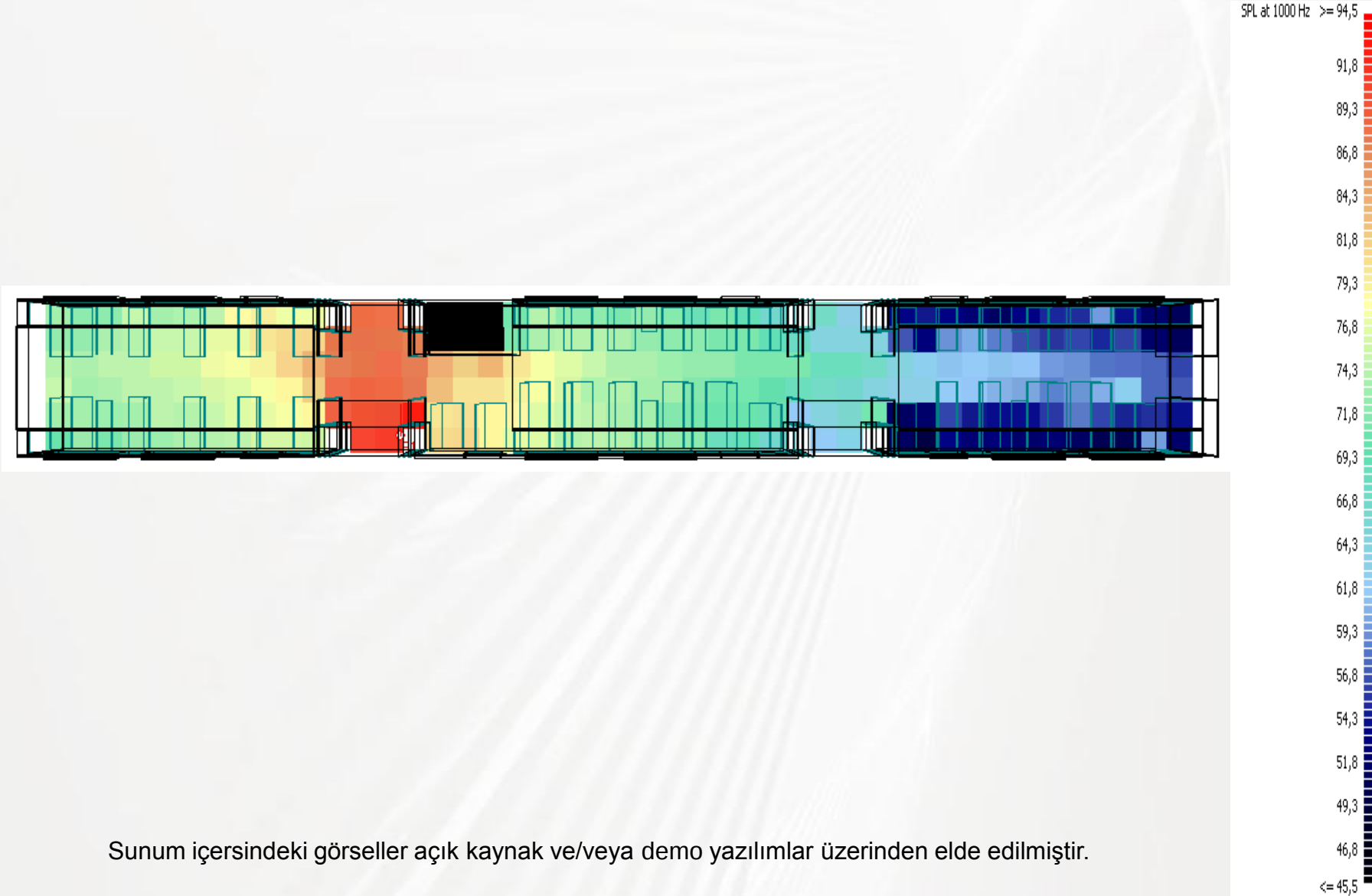
- + Tasarım aşamasında kişiye yapının akustik yeterliliği hakkında fikir sahibi olunması yönünde yardımcı olur.
- + İstenilen akustik parametrelerin elde edilebilmesi için hacmin ihtiyaç duyacağı fiziksel özelliklerin ve malzemelerin belirlenmesinde faydalı olacaktır.
- + İnşaat sonrası yapılacak olan ölçümler ile modelleme sonucu elde edilecek verinin karşılaştırma imkanının bulunması.
- 3 boyutlu modelin oluşturulması vakit almaktadır.
- Malzeme kütüphaneleri genelde belli başlı yapı malzemeleri için oluşturulmuş olup, özel yapı malzemelerinin laboratuvar ortamında karakterize edilerek kütüphaneye eklenmesi gerekmektedir.

Hacim Akustiğinin Modellenmesi ve Analizi

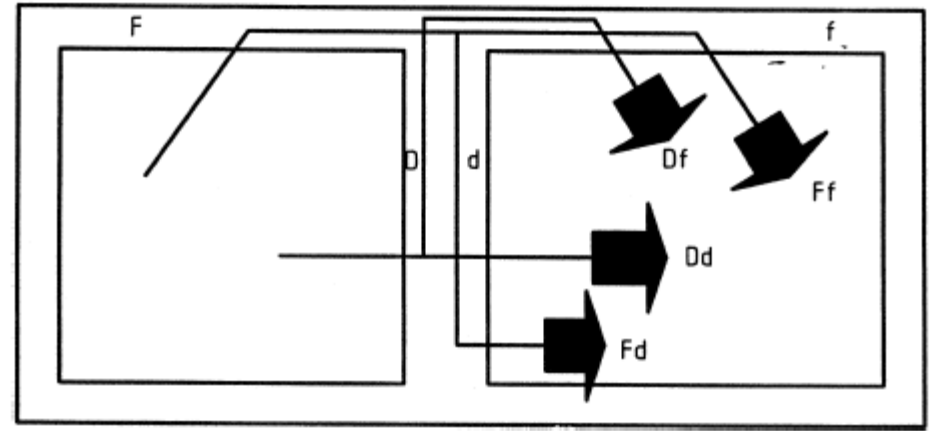
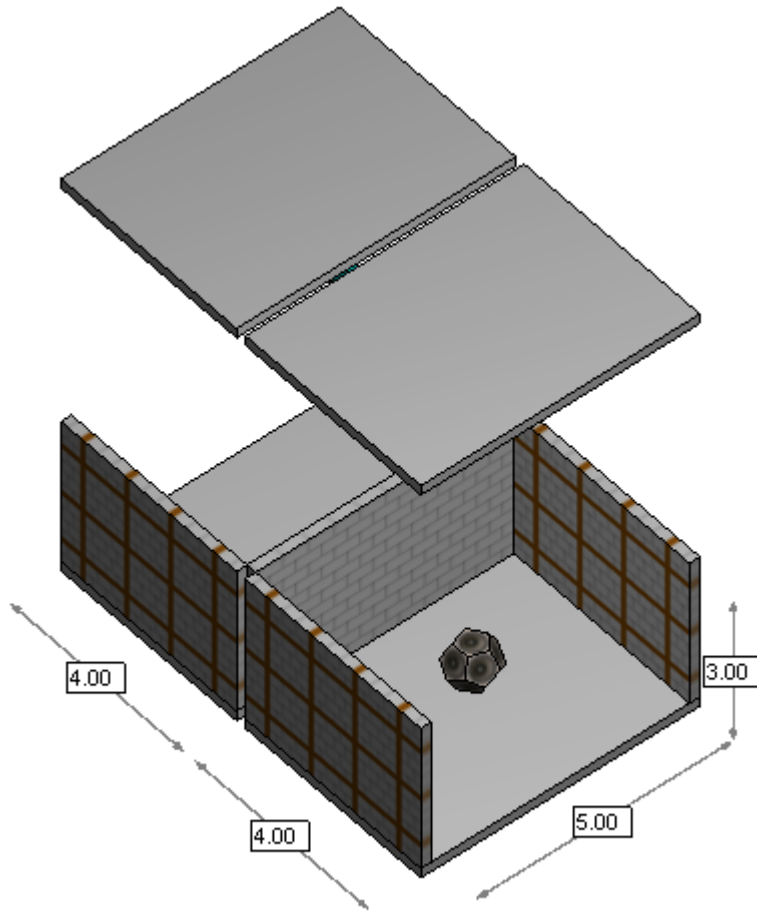
Sunum içersindeki görseller açık kaynak ve/veya demo yazılımlar üzerinden elde edilmiştir.

Hacim Akustiğının Modellenmesi ve Analizi

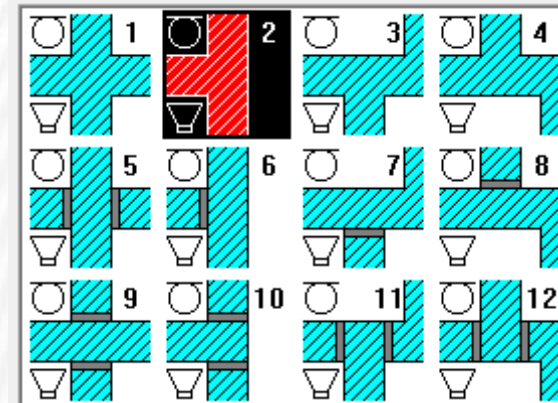

- Kullanım Amacı: Hacimler arası havadan ve/veya yapıdan iletilen gürültünün modellenmesi üzerine kullanılmaktadır. Ayrıca yapı malzemelerinin akustik performansı değerlendirilebilir.
- Kullanılan Standartlar:
  - ✓ Odalar arası gürültü ve darbe izolasyonu modellemesi (EN 12354-1,2,3)
  - ✓ Binalardaki ses izolasyonunun ve akustik elemanların sınıflandırılması (ISO 717-1,2)
  - ✓ Sound Transmission Index (STC) ve Impact Insulation Class (IIC) hesaplanması (ASTM E 413-87 ve ASTM E 989-89)
- Kullanım Alanları:
  - ✓ Gürültü yalıtımının modellenmesi
  - ✓ Malzeme sınıflandırılması ve performans değerleri

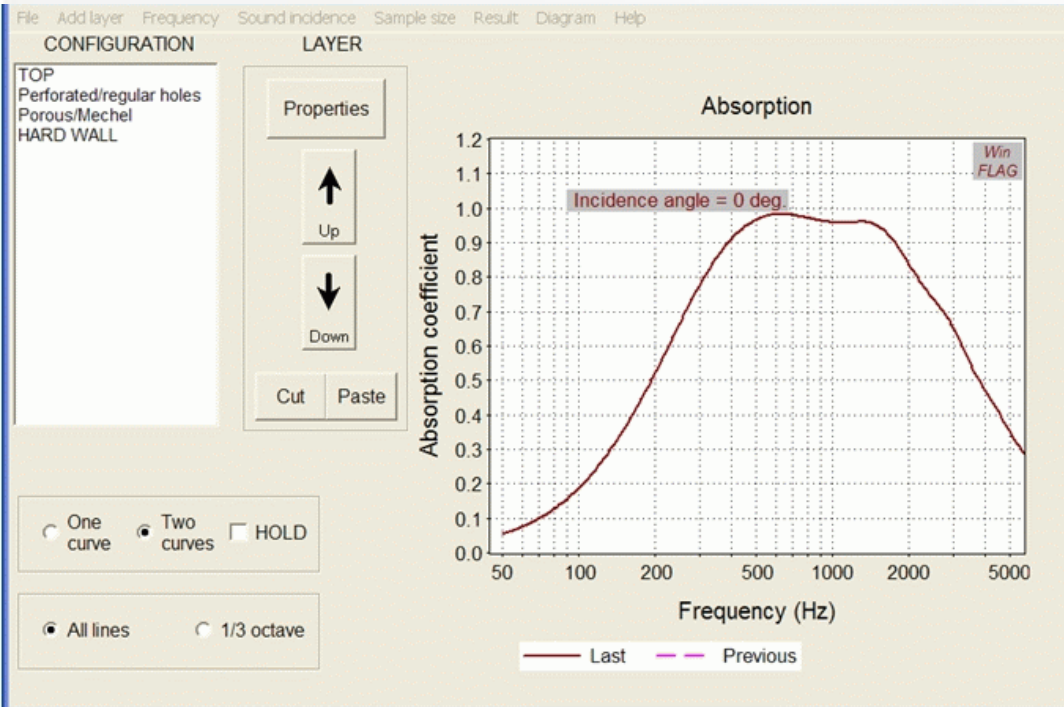
- +/- Faktörler:
  - + Hesaplamaların ilgili standartlara göre yapılması.
  - + Gelişmiş ürün kütüphaneleri.
  - Yapı elemanlarının karmaşıklığının (detayların yetersiz kalması)
  - Ölçümlerin daha güvenilir olması.

Odalar Arası Muhtemel Ses İletim Yolları

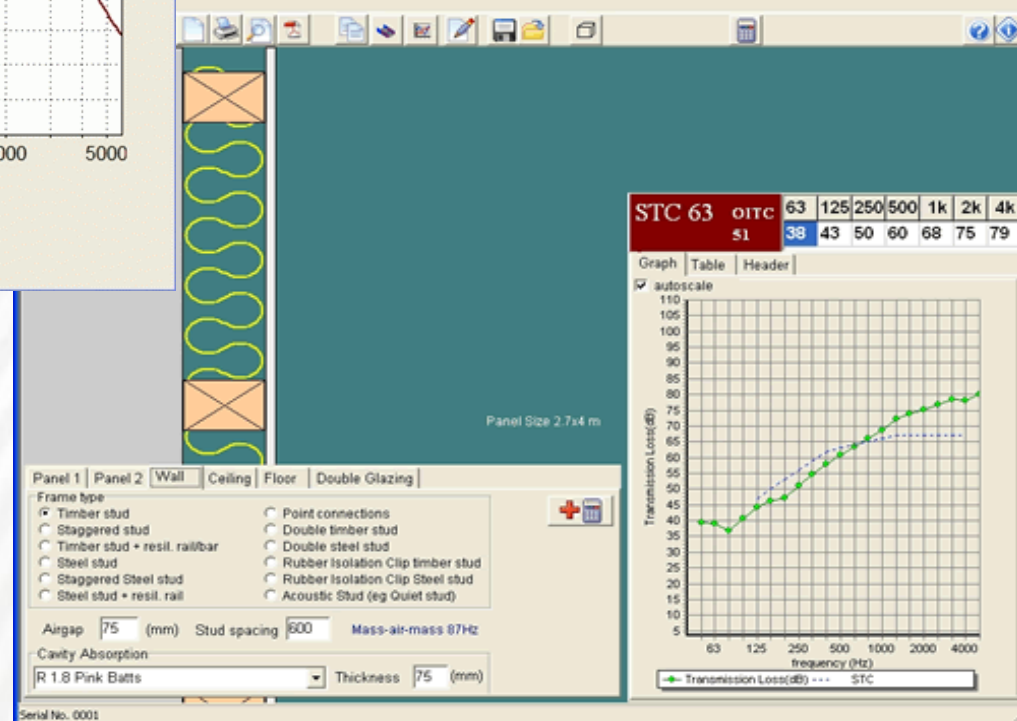

Sending Room				Junction	Receiving Room				R'w		L'n,w	
M	t	Basic Element	Additional Layer	Type-No.	Basic Element	Additional Layer			dB	%	dB	%
X	d	concrete (2400 kg/m ³) 100 mm							53.2	64		
X	f1	gypsum brd. 12.5 mm, P 6 40 mm, s		2	gypsum brd. 12.5 mm, P 6 40 mm, s				69.4	2		
X	f2	gypsum brd. 12.5 mm, P 6 40 mm, s		2	gypsum brd. 12.5 mm, P 6 40 mm, s				69.4	2		
X	f3	concrete floor (2400 kg/m ³) 100 mm		2	concrete floor (2400 kg/m ³) 100 mm				59.1	16		
X	f4	concrete floor (2400 kg/m ³) 100 mm		2	concrete floor (2400 kg/m ³) 100 mm				59.1	16		
Total:									51.2	100		

Akustik bir duvar elemanının STC spektrumu

Akustik bir duvar elemanının ses yutma katsayısı spektrumu

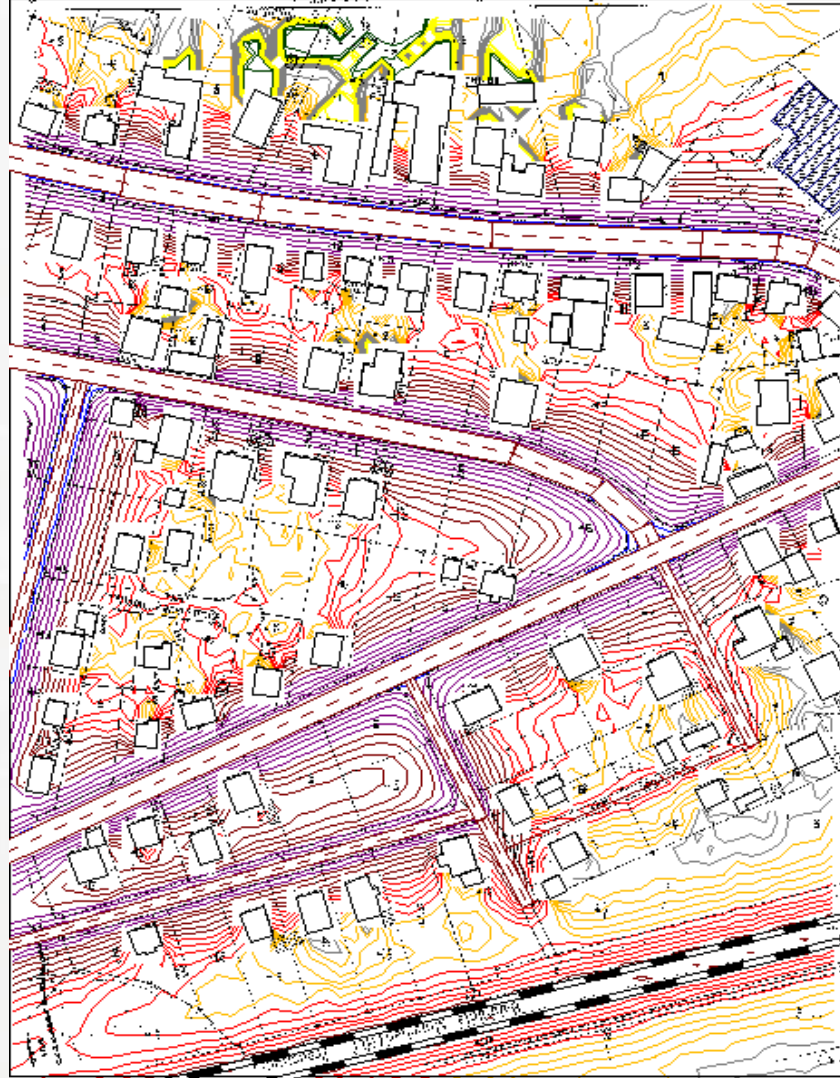
- Kullanım Amacı: Çevresel gürültünün modellenmesi, hesaplanması, değerlendirilmesi ve görselleştirilmesi.
  - ✓ Endüstriyel Gürültü
  - ✓ Kara Yolu Gürültüsü
  - ✓ Demir Yolu Gürültüsü
  - ✓ Hava Yolu Gürültüsü
- Kullanılan Standartlar:

Endüstriyel Gürültü	Kara Yolu Gürültüsü	Demir Yolu Gürültüsü	Hava Yolu Gürültüsü
ISO 9613 (International, EC-Interim)	NMPB-Routes-96 (France, EC-Interim)	RMR, SRM II (Netherlands, EC-Interim)	ECAC Doc. 29, 2nd edition 1997 (International, EC-Interim)
VDI 2714, VDI 2720 (Germany)	RLS-90, VBUS (Germany)	Schall03, Schall Transrapid, VBUSch (Germany)	DIN 45684 (Germany)
DIN 18005 (Germany)	DIN 18005 (Germany)	ONR 305011 (Austria)	AzB-MIL (Germany)
ÖAL Richtlinie Nr. 28 (Austria)	RVS 04.02.11 (Austria)	Semibel (Switzerland)	LAI-Landeplatzleitlinie (Germany)
BS 5228 (United Kingdom)	STL 86 (Switzerland)	NMPB-Fer (France)	AzB 2007 draft (Germany)
General Prediction Method (Scandinavia)	TemaNord 1996:525 (Scandinavia)	TemaNord 1996:524 (Scandinavia)	AzB (Germany)

- +/- Faktörler:

- + Şehir ve bölge planlama açısından akustik gürültünün modellenmesi ve analizi.
- + Avrupa birliği üyesi ülkeler için oluşturulmuş norm ve standartlara uygun analiz ve raporlama imkanı.
- + Analiz sonuçlarının, ölçüm sonuçlarına yakın değerler vermesi.

- .
- ..
- ...

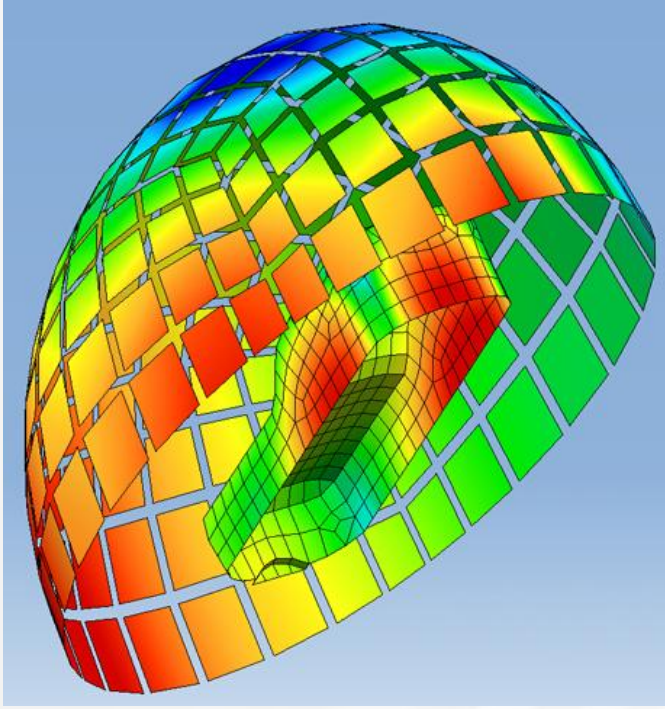

Küçük Ölçekli Bir Yerleşim
Alanının Gürültü Haritası

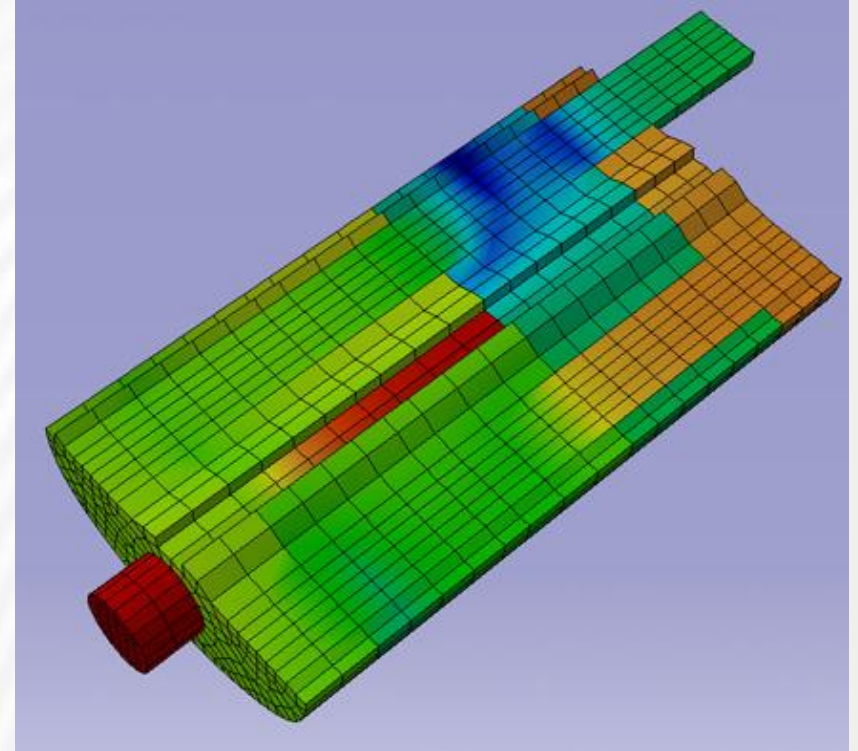
Sunum içersindeki görseller açık kaynak ve/veya demo yazılımlar üzerinden elde edilmiştir.

- Kullanım Amacı: Kompleks sistemlerdeki akustik dalgaların modellenmesi.
- Kullanılan Method: Bu tür yazılımlarda genel olarak iki yöntem kullanılmaktadır.
  - ✓ FEM (Finite Element Method)
  - ✓ BEM (Boundary Element Method)
- Kullanım Alanları:
  - ✓ Elektro akustik dönüştürücü ve hoparlörler
  - ✓ İşitme cihazları
  - ✓ MEMS akustik dönüştürücüler
  - ✓ Gürültü izolasyon malzemelerin etkileri
  - ✓ Sistemlerin gürültü ve titreşim analizleri
  - ✓ Sonar
  - ✓ Yapısal Titreşim
  - ✓ .
  - ✓ ..

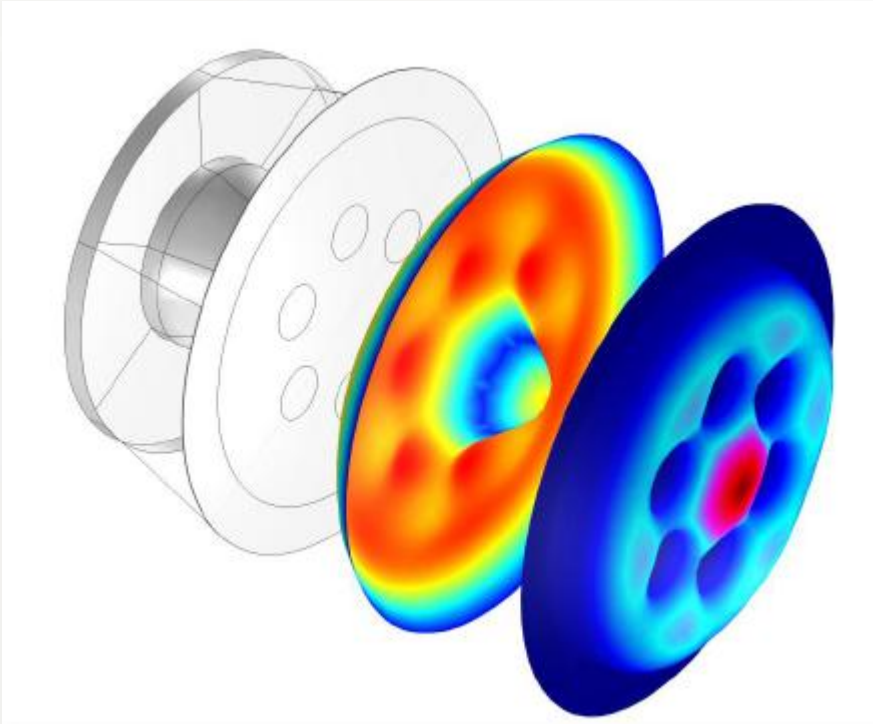
- BEM (Boundary Element Method)
  - ✓ 2 boyutlu sonlu eleman (Malzeme yüzeyi sadece)
  - ✓ Model kurulumu ve revizyonu FEM'e göre daha hızlı
  - ✓ Yapı dışındaki bir noktada analiz yapma imkanı
  - ✓ Frekans Aralığı 10 – 500 Hz
- FEM (Finite Element Method)
  - ✓ 3 boyutlu sonlu eleman (Malzeme yüzeyi ve hacmi)
  - ✓ Yüksek Hassasiyet
  - ✓ Frekans Aralığı 10 – 150 Hz
  - ✓ Model kurulumu ve revizyonu uzun süreçler alıyor
  - ✓ Lineer olmayan sistemlerin çözümünde daha iyi sonuçlar veriyor
- Hibrit FEM/BEM
  - ✓ Frekans Aralığı 10 – 10 kHz

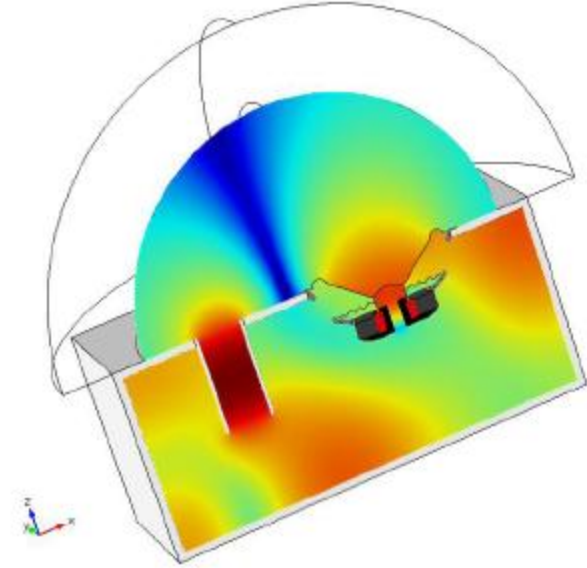
Yağ karterinin belirli bir bölge üzerinde yaratmış olduğu akustik gürültü (BEM)

Egzost sisteminden geçen gazın yaratmış olduğu gürültü (FEM)

Brüel & Kjaer 4134 Kapasitif Mikrofon
Diyafram Modellenmesi

Hoparlör Sürücüsünün Modellenmesi

Teşekkürler...